

Nr. 927

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE

VERENIGING: Volkspartij voor Vrijheid en
Democratie, te 's-Gravenhage

PARTIJEN

Naam en zetel

Artikel 1. 1. De vereniging is genaamd: Volkspartij voor Vrijheid en Democratie, en is gevestigd te 's-Gravenhage.

2. Zij wordt in de statuten en reglementen genoemd: de partij.

Duur

Artikel 2. De partij is aangegaan voor de tijd van 29 jaren en ruim 11 maanden, te rekenen van de dag der oprichting, zijnde 24 januari 1948, en eindigend 31 december 1977.

Doel en middelen

Artikel 3. 1. De partij stelt zich ten doel de toepassing te bevorderen van de beginselen van vrijheid en democratie, zoals die nader omschreven zijn in een beginselprogramma, vastgesteld door de algemene vergadering van de partij, hierna ook te noemen de algemene vergadering.

2. Zij tracht dit doel te bereiken langs wettige weg, en wel door:

- a. het houden van vergaderingen en het uitgeven van geschriften;
- b. de verkiezing in de vertegenwoordigende lichamen te bevorderen van afgevaardigden, die haar beginselen onderschrijven;
- c. het geven van voorlichting door woord, beeld en geschrift;
- d. alle andere wettige middelen, die aan haar doel bevorderlijk zijn.

Leden

Artikel 4. De partij bestaat uit:

- a. ereleden;
- b. leden van verdienste;
- c. gewone leden;
- d. buitengewone leden;
- e. gezinsleden;
- f. aspirant-leden.

Artikel 5. 1. Ereleden zijn zij, die wegens hun bijzondere verdiensten voor de partij door de algemene vergadering als zodanig zijn benoemd.

2. Leden van verdienste zijn zij, die wegens hun bijzondere verdiensten voor de partij door de ledenvergadering ener afdeling als zodanig zijn benoemd.

3. Ereleden en leden van verdienste hebben alle rechten van de gewone leden; zij zijn vrijgesteld van het betalen van contributie.

Aan ereleden kan door de algemene vergadering de titel van erevoorzitter der partij worden verleend.

4. Aan leden van verdienste kan door de ledenvergadering hunner afdeling de titel van erevoorzitter van de afdeling worden verleend.

Artikel 6. 1. Gewone leden zijn kiesgerechtigden, van wie redelijkerwijze kan worden verwacht, dat zij de beginselen van de partij zijn toegedaan en bereid zijn zich te onderwerpen aan de statuten en reglementen van de partij.

2. Nederlanders, die hun woonplaats in het buitenland hebben, doch overigens aan de vereisten voor het lidmaatschap voldoen, kunnen met toestemming van het hoofdbestuur als buitengewone leden worden aangenomen en hebben als zodanig dezelfde rechten en verplichtingen als de gewone leden.

3. Gezinsleden zijn inwonende familieleden van een erelid, lid van verdienste, gewoon of buitengewoon lid van de partij, die overigens voldoen aan de voor gewone of buitengewone leden gestelde vereisten; voor zover in de statuten of in het huishoudelijk reglement niet anders is bepaald, hebben zij dezelfde rechten en verplichtingen als de gewone leden.

4. Voor zover niet in de statuten genoemd, worden de rechten en verplichtingen, aan het lidmaatschap verbonden, in het huishoudelijk reglement omschreven.

Artikel 7. Aspirant-leden zijn zij, die 18 jaar of ouder zijn, doch de kiesgerechtigde leeftijd nog niet hebben bereikt en die overigens voldoen aan de vereisten, in het eerste lid van art. 6 gesteld. Zij hebben dezelfde rechten en verplichtingen als de gewone leden, doch missen het stemrecht en kunnen niet tot functies worden geroepen. Door het verwerven van het kiesrecht worden zij gewoon lid.

Artikel 8. 1. Gewone en hun gezinsleden alsmede aspirant-leden worden op hun verzoek door het afdelingsbestuur aangenomen of — daar, waar geen afdeling is — door het bestuur van de kamercentrale, waarin de gemeente van inwoning is gelegen.

2. Tegen een afwijzende beschikking op een verzoek, als in het vorige lid bedoeld, staat voor betrokkene gedurende 4 weken, nadat deze afwijzing te zijner kennis is gekomen, beroep open bij een door de algemene vergadering aan te wijzen commissie van beroep.

3. Het beroep wordt ingesteld bij aangetekend schrijven.

Artikel 9. 1. Het lidmaatschap eindigt door overlijden, door schriftelijke opzegging aan de secretaris van de afdeling, de secretaris van de kamercentrale of aan de algemeen secretaris, waarbij geen termijn in acht behoeft te worden genomen, door definitief royement of door afvoering van de ledenlijst ener afdeling of kamercentrale.

2. Royement heeft plaats door het hoofdbestuur of door de ledenvergadering van de afdeling dan wel de centralevergadering van de kamercentrale, waartoe het lid behoort, en wel door de meest gereede partij.

3. Bij royement door het hoofdbestuur van een lid, behorende tot een afdeling of tot een kamercentrale, dient het bestuur dier afdeling onderscheidenlijk kamercentrale vooraf te worden gehoord. Van elk besluit tot royement kan de betrokkene binnen 4 weken na dagtekening ervan bij aangetekend schrijven beroep instellen bij de commissie van beroep, bedoeld in art. 8, tweede lid.

4. Voor de behandeling van het voorstel tot royement en van het beroep wordt de betrokkene opgeroepen onder vermelding van de tegen hem ingebrachte bezwaren.

5. Door het besluit tot royement wordt de betrokkene gedurende de in het derde lid genoemde beroepstermijn en, na het

instellen van beroep, zolang de commissie van beroep geen uitspraak heeft gedaan, geschorst in de uitoefening van alle rechten en bevoegdheden, welke aan het lidmaatschap verbonden zijn, behoudens die, genoemd in het derde en vierde lid van dit artikel. Het roeyement wordt definitief door het verstrijken van de beroepstermijn dan wel door het afwijzen van het beroep. Indien de commissie van beroep geen uitspraak heeft gedaan binnen één jaar nadat het beroep is ingesteld, wordt het beroep geacht te zijn toegewezen.

6. Definitief geroyeerden kunnen slechts met toestemming van het hoofdbestuur opnieuw tot de partij worden toegelaten.

7. Een lid, dat, ondanks daartoe herhaaldelijk schriftelijk te zijn aangemaand, gedurende 2 achtereenvolgende jaren zijn contributie niet heeft betaald, wordt door het bestuur van de betrokken afdeling of kamercentrale dan wel door het hoofdbestuur van de ledenlijst afgevoerd, waarvan het schriftelijk mededeling wordt gedaan.

Artikel 10. 1. De leden, die deel uitmaken ener afdeling, betalen aan die afdeling een jaarlijkse contributie, waarvan het minimumbedrag door het huishoudelijk reglement der partij wordt vastgesteld.

2. De ledenvergaderingen der afdelingen zijn bevoegd een contributie vast te stellen, waarvan het bedrag hoger is dan de bij huishoudelijk reglement vastgestelde minimumcontributie.

3. De afdeling draagt aan het hoofdbestuur voor ieder lid der afdeling af het bedrag, dat bij of krachtens het huishoudelijk reglement der partij is vastgesteld.

4. De leden, die geen deel uitmaken van een afdeling, betalen aan de kamercentrale een jaarlijkse contributie, waarvan het bedrag gelijk is aan de minimumcontributie, zoals deze bij huishoudelijk reglement van de partij wordt vastgesteld.

5. De kamercentrale draagt aan het hoofdbestuur voor ieder lid, dat geen deel uitmaakt van een afdeling, af het bedrag, dat bij of krachtens huishoudelijk reglement van de partij wordt vastgesteld.

6. De leden, die om bijzondere redenen geen deel uitmaken van een afdeling of van een kamercentrale, betalen aan het hoofdbestuur een jaarlijkse contributie, waarvan het bedrag gelijk is aan de minimumcontributie, zoals deze bij huishoudelijk reglement van de partij wordt vastgesteld.

Artikel 11. De gewone leden hebben toegang tot alle ledenvergaderingen der afdeling, waartoe zij behoren. Zij mogen in die vergaderingen aan de beraadslagingen deelnemen en hebben er stemrecht. Zij hebben mede het recht de algemene vergadering en de centralevergaderingen der centrales, waartoe de afdeling, waarvan zij lid zijn, behoort, bij te wonen en aan de beraadslagingen deel te nemen.

Afdelingen en centrales

Artikel 12. 1. Afdelingen van de partij kunnen worden opgericht in iedere gemeente, waar ten minste 7 leden van de partij zijn gevestigd. Met toestemming van het hoofdbestuur kan, gehoord het bestuur van de kamercentrale, in een gemeente meer dan één afdeling worden opgericht of kan een afdeling meer dan één gemeente omvatten. De afdeling, die op 1 januari van enig jaar minder dan 5 leden telt, kan door het hoofdbestuur, gehoord het bestuur der kamercentrale, waartoe de afdeling behoort, worden ontbonden. Tegen een beslissing tot ontbinding kan de betrokken afdeling bij aangetekend schrijven beroep instellen bij de commissie van beroep, bedoeld in art. 8, tweede lid, binnen 4 weken na ontvangst van het besluit van het hoofdbestuur.

2. Door het ontbindingsbesluit wordt de betrokken afdeling gedurende de in het eerste lid bedoelde beroepstermijn, en, na instellen van beroep, zolang de commissie van beroep geen uitspraak heeft gedaan, geschorst in alle rechten en bevoegdheden, aan de status van afdeling verbonden. De ontbinding wordt definitief door verstrijken van de beroepstermijn dan wel door afwijzen van het beroep. Indien de commissie van beroep geen uitspraak heeft gedaan binnen 3 maanden nadat het beroep is ingesteld, wordt het beroep geacht te zijn toegewezen.

3. De reglementen van de afdelingen en wijzigingen daarvan behoeven de goedkeuring van het hoofdbestuur. Zij treden niet in werking alvorens deze goedkeuring is verleend. Deze goedkeuring kan alleen worden geweigerd, indien de reglementen in strijd zijn met de statuten of reglementen dan wel met de beginselen van de partij, bedoeld in art. 3. Bij weigering staat gedurende 4 weken nadat de weigering ter kennis van de betrokken afdeling is gebracht, beroep open bij een door de algemene vergadering te benoemen commissie voor de reglementen.

4. Indien het hoofdbestuur binnen 3 maanden na aanvraag van goedkeuring op reglementen of reglementswijzigingen daarover geen uitspraak heeft gedaan, wordt deze goedkeuring geacht te zijn verleend.

5. Indien de commissie voor de reglementen binnen 3 maanden nadat beroep is ingesteld, geen uitspraak heeft gedaan, wordt het beroep geacht te zijn toegewezen.

Artikel 13. 1. De afdelingen binnen de bij de wet vastgestelde rijkskieskringen vormen kamercentrales.

2. De afdelingen binnen de bij de wet vastgestelde provinciale kieskringen vormen statencentrales.

3. De afdelingen binnen de bij de wet vastgestelde kieskringen voor openbare lichamen, welke het gebied van meer dan één gemeente, doch geen gehele provincie omvatten, vormen districtsentrales.

Algemene vergaderingen

Artikel 14. 1. De algemene vergadering is het hoogste orgaan van de partij.

2. Stemrecht wordt in de algemene vergadering uitgeoefend door de afgevaardigden van de afdelingen, die overeenkomstig art. 15 door de afdelingen zijn aangewezen.

Artikel 15. 1. De afdelingen worden op de algemene vergadering vertegenwoordigd door afgevaardigden, gekozen door de ledenvergadering van de afdeling, voor iedere afgevaardigde worden één of meer plaatsvervaardigers gekozen.

2. Bij verkiezing van meer dan één afgevaardigde wordt tevens bepaald hoeveel stemmen door iedere afgevaardigde, met inachtneming van het bepaalde in het volgende lid, zullen worden uitgebracht.

3. De afdelingen brengen op de algemene vergadering stemmen uit in verhouding van het aantal leden der afdelingen op 1 januari van het lopende jaar, waarbij het aantal leden van iedere afdeling naar boven wordt afgerond tot 50 of een veelvoud van 50, en voor iedere 50 leden één stem wordt uitgebracht.

4. De afdelingen, die na 1 januari van enig jaar zijn opgericht, brengen in het lopende jaar op de in het vorige lid vermelde wijze hun stemmen uit, waarbij het aantal stemmen

wordt bepaald door het aantal leden, dat op de dag der vergadering bij de afdeling is ingeschreven.

5. Bij huishoudelijk reglement kan worden bepaald, dat de afdelingen niet aan de stemmingen in de algemene vergadering kunnen deelnemen zolang zij hun verplichtingen tegenover de partij geheel of gedeeltelijk niet zijn nagekomen.

6. Iedere afgevaardigde stemt op de algemene vergadering naar vrije overtuiging, zonder bindend mandaat.

7. Vóór de vergadering wordt door de afdelingen schriftelijk aan de algemeen secretaris bericht wie haar afgevaardigden zijn; indien een afdeling door meer dan één afgevaardigde wordt vertegenwoordigd, wordt tevens vermeld het aantal stemmen, dat door iedere afgevaardigde zal worden uitgebracht. De afgevaardigden kunnen hun vertegenwoordiging overdragen aan andere afgevaardigden van dezelfde of van een andere afdeling, mits zij hiervan schriftelijk kennis geven aan de algemeen secretaris.

Artikel 16. 1. De algemene vergadering wordt ten minste éénmaal per jaar bijeengeroepen in de maand maart, april of mei en voorts zo vaak als het hoofdbestuur daartoe besluit, ten minste 10 afdelingsbesturen of de besturen van 2 kamercentrales dit verzoeken.

2. Geeft het hoofdbestuur aan zodanige verzoeken binnen 2 maanden geen gevolg, dan hebben de verzoekers het recht zelf tot het beleggen van de vergadering over te gaan; een zodanige vergadering voorziet zelf in haar leiding en is gerechtigd geldige besluiten te nemen, doch uitsluitend aangaande die punten, waarvoor de vergadering is verzocht.

3. Uiterlijk 15 september deelt het hoofdbestuur datum en plaats van de eerstvolgende jaarlijkse algemene vergadering mede aan de afdelingen en kamercentrales, die het recht hebben uiterlijk 15 november voorstellen, die op de algemene vergadering moeten worden behandeld, voorzien van een toelichting, bij het hoofdbestuur in te dienen.

4. Uiterlijk 10 weken vóór de jaarlijkse algemene vergadering zendt het hoofdbestuur aan de afdelingen en kamercentrales de beschrijvingsbrief voor deze vergadering; daarop zijn onder meer vermeld:

a. de voorstellen van het hoofdbestuur, voorzien van een toelichting, met uitzondering echter van die voorstellen, die daarvoor naar de mening van het hoofdbestuur nog niet in aan-

merking komen;

b. de voorstellen met toelichting van de afdelingen en kamercentrales, voorzien van een daarop door het hoofdbestuur gegeven advies.

5. Gedurende 6 weken daarna kunnen door de afdelingen en kamercentrales op de in het vierde lid genoemde voorstellen amendementen of wijzigingsvoorstellen worden ingediend; deze worden door het hoofdbestuur bekendgemaakt.

Artikel 17. De algemene vergadering stelt het huishoudelijk reglement en verdere bijzondere reglementen vast. Zij mogen niet in strijd zijn met deze statuten.

Hoofdbestuur en dagelijks bestuur

Artikel 18. 1. De partij wordt bestuurd en vertegenwoordigd door een hoofdbestuur van ten minste 27 en ten hoogste 29 leden, te kiezen uit de gewone leden op de wijze, bij huishoudelijk reglement te bepalen. Zeven van deze bestuursleden, gekozen door de algemene vergadering, vormen het dagelijks bestuur.

2. Het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter, een ondervoorzitter, een algemeen secretaris, een penningmeester en 3 secretarissen. Zij worden allen in functie door de algemene vergadering gekozen.

3. De leden van het hoofdbestuur worden gekozen voor de tijd van 3 jaren. Telkenjare treedt volgens een door het hoofdbestuur, voor zoveel nodig bij loting, op te maken rooster $1/3$ gedeelte af. Het rooster wordt zo ingericht, dat zowel van de leden van het dagelijks bestuur als van de overige hoofdbestuursleden telkens $1/3$ gedeelte aan de beurt van aftreden is.

4. Een lid van het hoofdbestuur, gekozen ter vervulling van een tussentijds opgevallen plaats, treedt af op het tijdstip, waarop het lid, in wiens plaats tussentijds moest worden voorzien, had moeten aftreden.

5. Met inachtneming van het bepaalde in het volgende lid van dit artikel, zijn de leden van het hoofdbestuur, voor zover zij onafgebroken gedurende ten minste 6 jaren het lidmaatschap hebben vervuld, niet terstond herkiesbaar.

6. De leden van het dagelijks bestuur zijn na de in het vorige lid genoemde periode wel terstond herkiesbaar, indien

het betreft de verkiezing in een andere functie in het dagelijks bestuur, in welk geval een nieuwe periode van herkiesbaarheid van 6 jaren aanvangt, of indien tot hun kandidaatsstelling in dezelfde functie wordt besloten door het hoofdbestuur met een meerderheid van $\frac{3}{4}$ der schriftelijk uitgebrachte geldige stemmen. De overige leden van het hoofdbestuur zijn na de in het vorige lid genoemde periode wel terstond herkiesbaar, indien het betreft de verkiezing tot lid van het dagelijks bestuur.

7. De functies van voorzitter, ondervoorzitter en algemeen secretaris zijn onverenigbaar met die van voorzitter, ondervoorzitter en secretaris van de uit de leden der partij gevormde fracties in elk der Kamers van de Staten-Generaal. De functie van voorzitter van de uit de leden der partij gevormde fracties in elk der Kamers van de Staten-Generaal is onverenigbaar met het lidmaatschap van het dagelijks bestuur.

8. Geen der leden van het hoofdbestuur kan als zodanig worden gesalarieerd.

Artikel 19. 1. Het hoofdbestuur is belast met de algemene leiding van de partij en met de uitvoering der besluiten van de algemene vergadering.

2. Het dagelijks bestuur is belast met de dagelijkse leiding der partij, met de voorbereiding van de door het hoofdbestuur te behandelen zaken en de uitvoering van de besluiten van het hoofdbestuur en van de algemene vergadering, met de regeling der propaganda en de behandeling van de organisatorische aangelegenheden volgens de algemene besluiten, door het hoofdbestuur genomen.

3. De partij wordt in en buiten rechte vertegenwoordigd door 2 hoofdbestuurleden, van wie één de voorzitter, de ondervoorzitter, de algemeen secretaris of de penningmeester moet zijn.

Artikel 20. Bij huishoudelijk reglement kunnen andere partijorganen worden ingesteld en kan hun samenstelling worden geregeld.

Geldmiddelen en boekjaar

Artikel 21. 1. De geldmiddelen der partij bestaan uit:

a. afdrachten der afdelingen en kamercentrales, alsmede de contributies der leden, niet tot een afdeling of kamercentrale behorend;

- b. giften, bijdragen, legaten, enz. ;
- c. renten van eigendommen;
- d. opbrengsten van publikaties en abonnementsgelden;
- e. toevallige baten.

2. De penningmeester is belast met het geldelijk beheer van de partij en doet in de jaarlijkse algemene vergadering rekening en verantwoording van zijn beheer.

3. Bij de behandeling dezer rekening en verantwoording wordt de algemene vergadering voorgelicht door een commissie van 3 leden van de partij, die met hun plaatsvervangers door de algemene vergadering telkens voor één jaar worden aangewezen. De goedkeuring van de rekening en verantwoording strekt tot decharge van de penningmeester.

Artikel 22. Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Slotbepalingen

Artikel 23. Zij, die overigens het recht hebben vergaderingen van de partij of haar organen bij te wonen, worden niet tot de vergaderingen toegelaten, indien en voor zover daarin een kandidatuur wordt besproken, waarbij zij, hun echtgenoot of hun bloed- of aanverwanten tot en met de tweede graad betrokken zijn, behoudens in de bij besluit van de algemene vergadering vastgestelde reglementen gemaakte uitzonderingen.

Artikel 24. 1. Voorstellen tot wijziging van de statuten of van het huishoudelijk reglement kunnen alleen dan in behandeling worden genomen, wanneer zij in de beschrijvingsbrief voor de algemene vergadering zijn vermeld.

2. Wijziging van de statuten vereist een meerderheid van 2/3 der uitgebrachte geldige stemmen.

3. Wijziging in de statuten treedt eerst in werking nadat de Koninklijke goedkeuring is verkregen.

Artikel 25. 1. In alle gevallen, waarin door de statuten, het huishoudelijk reglement of andere reglementen niet is voorzien, beslist het hoofdbestuur, als het de gehele partij betreft en de algemene vergadering niet bijeen is.

2. In spoedeisende gevallen beslist het dagelijks bestuur,

dat van zijn beslissing in de eerstvolgende hoofdbestuurvergadering mededeling doet.

3. Wanneer een bepaling van de statuten, het huishoudelijk reglement of van andere reglementen aanleiding geeft tot meer dan één uitlegging, zal de uitlegging van het hoofdbestuur bindend zijn voor de partij en haar leden, tenzij later de algemene vergadering een andere uitlegging geeft, in welk geval alle handelingen en besluiten, overeenkomstig de uitlegging van het hoofdbestuur verricht en genomen vóór het besluit der algemene vergadering, hun rechtskracht behouden, wordende de uitlegging door het hoofdbestuur tot het tijdstip van het besluit der algemene vergadering beschouwd te zijn opgenomen in de statuten, het huishoudelijk reglement of de andere reglementen der partij.

Artikel 26. 1. Een besluit tot ontbinding van de partij kan slechts genomen worden door de algemene vergadering der partij in een daartoe wettig opgeroepen vergadering, die ten minste 8 weken tevoren moet worden uitgeschreven met uiteenzetting van de redenen, die tot het voorstel tot ontbinding hebben geleid.

2. Een besluit tot ontbinding vereist een meerderheid van $\frac{2}{3}$ der uitgebrachte geldige stemmen.

3. Een afschrift van de oproep tot deze vergadering wordt aan alle leden der afdelingsbesturen persoonlijk gezonden.

Artikel 27. Bij ontbinding der partij geschiedt de liquidatie door het hoofdbestuur, met inachtneming van art. 1702 van het Burgerlijk Wetboek.

Aan de bezittingen der partij, voor zover niet nodig voor betaling der schulden, geeft het ontbindingsbesluit een met het doel der partij strokende bestemming.

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit dd. 17 juni 1965 nr. 64.

Mij bekend,
De Minister van Justitie,
Namens de Minister:
Het hoofd der Hoofdafdeling
Privaatrecht,
Th.v.Sasse v.Ysselt.